

FSMA_2026_09 d.d. 18-03-26

Informatieverstrekking uitbetaling aanvullend pensioen – verwachtingen en aanbevelingen

Toepassingsveld:

De pensioeninstellingen die onderworpen zijn aan de Wet van 28 april van 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid (WAP), aan de Programmawet (I) van 24 december 2002 voor wat betreft de aanvullende pensioenen voor zelfstandigen (WAPZ), aan de Wet van 15 mei 2014 houdende diverse bepalingen voor wat betreft de aanvullende pensioenen voor zelfstandige bedrijfsleiders (WAPBL), aan de Wet van 18 februari 2018 houdende diverse bepalingen inzake aanvullende pensioenen en tot instelling van een aanvullend pensioen voor de zelfstandigen actief als natuurlijk persoon, voor de meewerkende echtgenoten en voor de zelfstandige helpers (WAPZNP) en/of aan de Wet van 6 december 2018 tot instelling van een vrij aanvullend pensioen voor de werknemers en houdende diverse bepalingen inzake aanvullende pensioenen (WAPW).

Samenvatting/Doelstelling:

Deze mededeling beschrijft de verwachtingen en aanbevelingen van de FSMA aangaande de bij wet verplichte informatieverstrekking betreffende de uitbetaling van het aanvullend pensioen.

Structuur:

1. Juridische context
2. Verwachtingen en aanbevelingen van de FSMA
 - 2.1. Opvolging kennisgeving pensioneringen en initiatief tot informatieverstrekking
 - 2.2. Contactname met de aangeslotene
 - 2.3. Noodzakelijke gegevens voor de uitbetaling

1. Juridische context

De wet verplicht pensioeninstellingen om de aangeslotenen te informeren over de uitbetaling van het aanvullend pensioen. Meestal zal dit gebeuren naar aanleiding van de pensionering¹ van een aangeslotene. In dat geval is de timing van de informatieverstrekking gekoppeld aan de kennisgeving van de pensionering door Sigedis². Onder bepaalde voorwaarden kan de aangeslotene de

¹ Onder 'pensionering' wordt verstaan "de effectieve ingang van het rustpensioen met betrekking tot de beroepsactiviteit die aanleiding gaf tot de opbouw van de prestaties" (art. 3, §1, 22 WAP; art. 42, 14° WAPZ; art. 35, 18° WAPBL; art. 2, 13° WAPZNP; art. 2, 12° WAPW).

² Artikel 26, §3, 1° lid, 1 WAP; art. 48, §3, 1° lid, 1 WAPZ; art. 39, §2, 1° lid, 1 WAPBL; art. 6, §2, 1° lid, 1 WAPZNP; art. 10, §2, 1° lid, 1 WAPW.

pensioeninstelling, al of niet via www.mypension.be, verzoeken het aanvullend pensioen uit te betalen vóór zijn pensionering³. In dit geval moet de pensioeninstelling de aangeslotene binnen de dertig dagen over de uitbetaling informeren⁴. Bij gebrek aan voormelde kennisgeving of verzoek voorziet de wet eveneens in een verplichting tot informatieverstrekking over de uitbetaling ten aanzien van uitgetreden aangeslotenen die de wettelijke pensioenleeftijd bereiken⁵.

2. Verwachtingen en aanbevelingen van de FSMA

2.1. *Opvolging kennisgeving pensioneringen en initiatief tot informatieverstrekking*

Zoals toegelicht onder punt 1 is de informatieverplichting over de uitbetaling van het aanvullend pensioen in principe vastgekoppeld aan de kennisgeving vanwege Sigedis van de pensioneringen van de aangeslotenen.

- De FSMA verwacht dat de pensioeninstellingen de noodzakelijke operationele maatregelen nemen om de notificaties van Sigedis op systematische wijze binnen hun beheersystemen te registreren en te verwerken, opdat de pensioeninstellingen effectief in staat zijn om de wettelijke verplichtingen na te leven die de kennisgevingen van Sigedis in hun hoofde doen ontstaan.
- De FSMA beveelt aan om de kwaliteit van de ingevoerde operationele processen op regelmatige basis te evalueren, daarbij rekening houdend met de bijzondere risico's verbonden aan de aard van het toegepaste operationele proces (bijv. risico's van manuele tussenkomsten), en periodiek te controleren of pensioneringen van bepaalde aangeslotenen of categorieën van aangeslotenen niet onopgemerkt zijn gebleven.
- De FSMA beveelt aan om incidenten of gebreken binnen de operationele processen die tot gevolg hebben dat het aanvullend pensioen van een groot aantal aangeslotenen niet of met vertraging zal worden uitbetaald spontaan te melden aan de FSMA, met desgevallend ook een overzicht van de eventuele stappen die de pensioeninstelling plant te nemen ter regularisatie van de situatie.

2.2. *Contactname met de aangeslotene*

De wet bepaalt niet op welke manier de pensioeninstelling met de aangeslotene in contact moet treden met het oog op het meedelen van de uitbetalingsinformatie. De pensioeninstelling beschikt dan ook over vrijheid van keuze wat betreft het communicatiemiddel (per brief, via mail, via een platform, ...). Het gaat om gepersonaliseerde informatie die de pensioeninstelling moet meedelen,

³ Vanaf het bereiken van de wettelijke pensioenleeftijd of het moment waarop de aangeslotene het vervroegd wettelijk pensioen mag opnemen en op voorwaarde dat het pensioenreglement of de pensioenovereenkomst dit uitdrukkelijk voorzien (art. 27, §1, 6^e en 7^e lid WAP; art. 49, §1, 5^e en 6^e lid WAPZ; art. 40, §1, 5^e en 6^e lid WAPBL; art. 7, §1, 4^e en 5^e lid WAPZNP; art. 11, §1, 4^e en 5^e lid WAPW).

⁴ Art. 26, §3, 1^e lid, 2. WAP; art. 48, §3, 1^e lid, 2. WAPZ; art. 39, §2, 1^e lid, 2. WAPBL; art. 6, §2, 1^e lid, 2. WAPZNP; art. 10, §2, 1^e lid 2. WAPW.

⁵ Art. 26, §3, 3^e lid WAP; art. 48, §3, 3^e lid WAPZ; art. 39, §2, 3^e lid WAPBL; art. 6, §2, 3^e lid WAPZNP; art. 10, §2, 3^e lid WAPW.

hetgeen in elk geval een “actieve handeling” veronderstelt om ervoor te zorgen dat de informatie effectief tot bij de bestemming geraakt⁶. Als de pensioeninstelling de aangeslotene per post contacteert, rijzen volgende aandachtspunten.

Correcte adresgegevens:

Een pensioeninstelling die de uitbetalingsinformatie verstuurt naar een adres zonder voldoende zeker te zijn dat de adresgegevens nog correct zijn, waardoor de informatie niet effectief tot bij de bestemming geraakt, leeft haar wettelijke informatieplicht over de uitbetaling niet na.

- De FSMA verwacht dat de pensioeninstellingen de aangeslotenen contacteren op basis van actuele adresgegevens en dit vanaf de eerste verzending.
- De FSMA beveelt aan om rechtstreeks gebruik te maken van de meest recente adresgegevens in het Rijksregister, zoals via DB2P ter beschikking gesteld, of minstens de intern ingezamelde adresgegevens van de aangeslotenen te toetsen aan het Rijksregister.

Rappelbrieven:

- De FSMA verwacht dat de pensioeninstellingen, bij het uitblijven van een reactie vanwege de aangeslotene op een eerste brief, voorzien in de verzending van een rappelbrief en dit binnen een redelijke termijn. De verzending van een rappelbrief (rekening houdend met actuele adresgegevens) mag niet afhangen van de terugkeer van een ‘onbestelde’ brief.

2.3. Noodzakelijke gegevens voor de uitbetaling

De wet voorziet dat de informatie over de uitbetaling van het aanvullend pensioen ook de ‘noodzakelijke gegevens voor de uitbetaling’ moet vermelden.

De vraag of de pensioeninstelling over alle voor de uitbetaling noodzakelijke gegevens beschikt, is van groot praktisch belang voor het bepalen van de uitbetalingstermijn en bijgevolg ook voor de verschuldigheid van de wettelijke nalatighedsinteressen⁷.

Een verlenging van de uitbetalingstermijn is enkel mogelijk als de pensioeninstelling niet zou beschikken over gegevens die daadwerkelijk nodig zijn om tot uitbetaling te kunnen overgaan. De pensioeninstelling kan het overschrijden van de termijn dus niet rechtvaardigen op grond van het ontbreken van niet-noodzakelijke gegevens en zal in die situatie dan ook de wettelijke nalatighedsinteressen verschuldigd zijn.

- De FSMA beveelt de pensioeninstellingen dan ook zeer sterk aan om bij de aangeslotene geen gegevens op te vragen die niet-noodzakelijk zijn voor de uitbetaling.

⁶ Kamer, DOC 55 2942/001, “Wetsontwerp tot wijziging van verscheidene bepalingen ter versterking van de transparantie in het kader van de tweede pensioenpijler”, p.78.

⁷ Artikel 27, §1, 1^e lid WAP; art. 49, §1, 1^e lid WAPZ; art. 40, §1, 1^e lid WAPBL; art. 7, §1, 1^e lid WAPZNP; art. 11, §1, 1^e lid WVPW.

Het opvragen van een document kan nodig zijn om een bepaald feit te bewijzen. Indien dit feit reeds wordt bewezen door informatie waarover de pensioeninstelling al beschikt of die de pensioeninstellingen rechtstreeks kunnen verkrijgen via de connectie met DB2P, acht de FSMA het opvragen van bijkomende bewijsdocumenten bij de aangeslotene als niet noodzakelijk voor de uitbetaling.

Een aantal gegevens zijn hoe dan ook niet-noodzakelijk voor de uitbetaling. Dit geldt bijvoorbeeld voor de vraag aan de aangeslotene om, voorafgaandelijk aan de uitbetaling, afstand te doen van alle toekomstige rechtsovereenkomsten met betrekking tot het aanvullend pensioen. Om tot de uitbetaling te kunnen overgaan, is het niet nodig dat de pensioeninstelling over een dergelijke afstand van rechten zou beschikken.